

Gedeputeerde Staten

Contact

Provinciehuys
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum

Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2026-893547041
DOS-2025-0002563

Uw kenmerk

-

Bijlagen

-

Stoomtrein Katwijk Leiden
t.a.v. het bestuur
J. Pellenbargweg 1
2235 SP Valkenburg (ZH)

Onderwerp

Reactie op uw brief over het inrichtingsplan Valkenburgse Meer

Geacht bestuur,

Op 18 december 2025 heeft u een brief gestuurd aan het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Zuid-Holland (hierna: GS) in verband met het inrichtingsplan Valkenburgse Meer. In het afgelopen jaar heeft op verschillende momenten overleg met u plaatsgevonden. Niet op alle punten is schriftelijk naar u gecommuniceerd; sommige punten staan nog open. Hieronder reageren wij op de punten die u in uw brief benoemt. Daarbij nemen wij de uitkomsten van de gesprekken die tussen u en de provincie hebben plaatsgevonden mee.

Inrichtingsplan en de mogelijke hervatting van de zandwinning

U verzocht de provincie om u zo spoedig mogelijk te informeren over het inrichtingsplan zodat u daarop eventueel kon reageren. U gaf aan dat het voor uw stichting, maar ook voor de gehele recreatie in het gebied, van groot belang is dat dit inrichtingsplan zo snel als mogelijk wordt uitgevoerd. Naar uw mening is het de plicht van de provincie om uitvoering te geven aan het inrichtingsplan en dient de uitvoering ervan niet onderwerp te worden van een onderhandelingsproces met het zandwinningsbedrijf Xella.

Op 13 januari 2026 heeft GS het inrichtingsplan Valkenburgse Meer vastgesteld als basis voor herstel van de waterkering en toekomstige gebiedsinrichting. Wij hebben u over dit openbare besluit geïnformeerd. Inmiddels heeft er overleg met u plaatsgevonden over het inrichtingsplan en eventuele optimalisatie hiervan. Conform eerdere afspraken kunt u voor vragen of toelichting rechtstreeks contact opnemen met de omgevingsmanager van het projectteam Valkenburgse Meer.

U geeft aan dat u van mening bent dat de provincie verantwoordelijk is voor de uitvoering van het inrichtingsplan. De provincie is van mening dat Xella verantwoordelijk is voor het realiseren van het inrichtingsplan en de uitvoering daarvan, aangezien dit door hen is

toegezegd. Omdat de veiligheid en dus het herstel van de waterkering prioriteit heeft, wordt hier als eerste invulling aan gegeven door Xella. De toekomst van de zandwinning wordt op een later moment geagendeerd. GS is hierover in gesprek met Xella.

Erfpachtovereenkomst uit 1993

U heeft aangegeven dat u een 3,5 kilometer lange smalspoorlijn rond het gehele Valkenburgse Meer mocht aanleggen en dat dit in 1993 is vastgelegd in een erfpachtovereenkomst, waarbij voor het tracé van de smalspoorlijn een recht van medegebruik is vastgelegd. Ook gaf u aan dat u - pas na aankondiging van juridische dwang - in 2019 toestemming kreeg de ontbrekende kilometer spoor over het zanddepot aan te leggen.

In de erfpachtovereenkomst zijn geen concrete afspraken vastgelegd ten aanzien van het rondje om het meer. In 2020 is het door de aanleg van een spoorbrug wel mogelijk geworden om het rondje om het meer te kunnen rijden. GS blijft het belang zien om ook in de toekomst het hele meer rond te kunnen rijden en wil hier ook graag in faciliteren. Bij het opstellen van het inrichtingsplan is daarom rekening gehouden met het smalspoor.

Oeverval

U heeft aangegeven dat het Hoogheemraadschap bij de Raad van State betoogde dat steilere oevers grote risico's met zich meebrachten, dat de provincie in 2007 toch een vergunning heeft verleend en dat de instorting van de oever op 1 april 2025 daar een direct gevolg van is.

Fugro heeft onderzoek gedaan naar de oorzaak van de oeverval en concludeert dat de oorzaak van de instabiliteit een zettingsvloeiing is. Zettingsvloeiing is een algemene term voor het verlies aan stabiliteit van tamelijk los gepakte materialen. De Omgevingsdienst West-Holland heeft na nader onderzoek door Haskoning vastgesteld dat er bij de zandwinning d.d. 1 april 2025 meerdere vergunningsvoorschriften van de ontgrondingenvergunning zijn overtreden c.q. niet zijn nageleefd. Een deel van de overtreden vergunningsvoorschriften heeft als doel een oeverval te voorkomen. Nu deze oeverval op 1 april 2025 heeft plaatsgevonden (ten gevolge waarvan er schade is ontstaan), kan worden aangenomen dat de oeverval is veroorzaakt door de overtreding van de vergunningvoorschriften die tot doel hebben te beschermen tegen een oeverval. Wij zijn daarom van mening dat het zandwinningsbedrijf verantwoordelijk is voor de oeverval.

Nadeelcompensatie

U heeft aangegeven dat er gesprekken worden gevoerd met de provincie over nadeelcompensatie en dat die tot op moment van schrijven geen enkel resultaat hebben opgeleverd.

Op 21 oktober 2025 heeft uw advocaat namens u een formeel verzoek tot nadeelcompensatie ingediend. De provincie heeft daarop SAOZ ingeschakeld als onafhankelijk externe adviseur. Dit borgt een zorgvuldige toepassing van de relevante kaders, waaronder de bepalingen van de Ontgrondingenwet en de Algemene wet

bestuursrecht inzake schadevergoeding wegens rechtmatig overheidshandelen. De hoorzitting heeft plaatsgevonden op 15 januari 2026 en in uw zaak is op 26 mei 2026 een conceptadvies gegeven waarin de juridische causaliteit niet is betrokken. GS wacht eerst dit adviestraject af voordat het een formeel besluit neemt op uw verzoek om nadeelcompensatie.

Hervatting van de treindienst op een zo groot mogelijk deel van de nog resterende spoorbaan

U heeft aangegeven dat u een voorstel heeft gedaan om - door uw vrijwilligers en op eigen kosten - een zogenaamde omloopspoor ter hoogte van de Wetlands tijdelijk terug te laten plaatsen. U geeft daarbij aan dat gesprekken zijn stukgelopen.

We betreuren het dat eerdere gesprekken niet zijn verlopen zoals gehoopt. Inmiddels is onderling overleg hierover hervat. Op 30 april 2026 zijn voorwaarden vastgelegd in een addendum op de bruikleenovereenkomst tussen de provincie en u. Over de voorwaarden is overeenstemming bereikt, waarbij rekening is gehouden met de belangen van beide partijen. Wij hebben van u vernomen dat u onlangs de werkzaamheden voor de aanleg van het omloopspoor heeft gestart. Dat vinden we fijn om te horen; op deze manier wordt in ieder geval voor de komende periode het gebruik van het smalspoor voor veel recreanten weer mogelijk gemaakt.

Bijlage

Als bijlage bij uw brief heeft u een notitie bijgevoegd, zonder dat u deze in uw brief benoemt. Wij nemen deze bijlage ter kennisname aan, waarbij wij uitdrukkelijk uw conclusie verwerpen dat met het aangaan van de overeenkomst van 2000 de Provincie Zuid-Holland onrechtmatig heeft gehandeld naar haar erfpachters.

Wij zien graag dat we de inmiddels constructieve gesprekken in de toekomst met elkaar voortzetten.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer (DOS-2025-0002563) te vermelden.

Meer informatie www.zuid-holland.nl/contact